jakou cenu má majetek povinné strany, do které výše jsou vyčerpány obnosy, jež byly dány na kauční hypotéky atd. Takového důkazu však není třeba a stačí pravděpodobnost tvrzeného nebezpečí. A taková pravděpodobnost, jež zakládá ohrožení, nesmí vzhledem na značné částky, jimiž majetek povinné strany byl zatížen, býti uznána.«

Stejně liberální stanovisko zaujal Nejvyšší soud v rozhodnutí č. 11.964 sb. n. s. V důsledku toho vyvinula se konstantní prakse soudů, které povolovaly zajišťovací exekuci, osvědčilo-li se, že jsou vedeny na dlužníka četné exekuce. Stanovisko toto jest zřejmě správné, neboť tím se nepoškozují ostatní věřitelé, kteří mají již vykonatelnou pohledávku. I tito mají možnost navrhovat zajišťovací exekuci.

II. Změnu zaujatého názoru Nejvyššího soudu zdálo se naznačovati rozhodnutí č. 13.456 sb. n. s., kde bylo vysloveno, že k osvědčení podle § 370 ex. ř. nestačí pouhé všeobecné tvrzení, že dlužník jest stíhán četnými exekucemi, neuvedl-li vymáhající věřitel nic, z čeho by se dalo souditi, že majetkové poměry dlužníka jsou tak špatné, že exekucemi jest jeho nárok objektivně ohrožen. Zcela odchylný názor zaujal však Nejvyšší soud v usnesení ze dne 5. října 1937, R I 905/37 a zamítl návrh na zajišťovací exekuci, povolenou procesním soudem na základě osvědčení, že jsou vedeny na dlužníka 3 exekuce na svršky. V důvodech tohoto dosud neuveřejněného rozhodnutí, když byl zdůraznil svoje stanovisko vyslovené v rozhodnutí č. 2878 a připustil, že k osvědčení nebezpečí stačí vedení tří exekucí, praví Nejvyšší soud: »...Toto osvědčení však nestačí, ježto navrhovatel netvrdil, tím méně osvědčil okolnosti, z nichž by se dalo souditi, že majetkové poměry povinné strany jsou tak špatné, že předměty, na něž jsou vedeny exekuce, jsou jediným majetkem exekucí postižitelným a nestačí ani ke krytí oněch 3 vymáhaných pohledávek a že proto již těmito 3 exekucemi jest nárok stěžovatele objektivně ohrožen.«

K tomu jest podotknouti: Nejvyšší soud tu žádá na věřiteli, aby osvědčil: 1. že cena zabavených svršků nestačí ani ke krytí pohledávek, pro které byly již exekuce provedeny, 2. že tyto svršky jsou jediným majetkem dlužníka.

Ad 1. K takovému osvědčení bude třeba znalce, který musí svršky prohlédnouti. Tím však bude dlužník již předem upozorněn, že hrozí exekuce a často zabavitelné svršky odstraní. Zjistí-li se pak, že zabavené svršky skutečně nestačí ke krytí předcházejících pohledávek, byla by zajišťovací exekuce pravděpodobně zbytečnou.

Ad 2. Nemá-li dlužník právě nemovitý majetek, jest pro věřitele, zejména pak bydlícího jinde, prakticky nemožné osvědčovati, že odpůrce nemá jiného majetku než onen, na který jsou vedeny exekuce. Což může věděti, zda exekut má ještě nějaké vkladní knížky nebo cenné papíry? A jaké osvědčovací prostředky má nabídnouti o těchto okolnostech?

Z výše uvedeného plyne, že kdyby Nejvyšší soud setrval na stanovisku, zaujatém ve výše uvedeném rozhodnutí, bylo by přivedeno ustanovení § 370 ex. ř. ad absurdum. Karel Witz.

Jednotnost judikatury vrchního pojišťovacího soudu.

Vrchní pojišťovací soud rozhoduje s konečnou platností o právních rozepřích přikázaných mu zákonem čís. 221/1924 sb. (o sociálním pojištění), zákonem čís. 29/

1929 sb. (o pensijním pojištění), a zák. čís. 173/34 sb. (o soudnictví úrazového pojištění dělnického).

Vrchní pojišťovací soud je zřízen pro oblast celé republiky a má tedy v oboru sociálně pojišťovacím postavení nejvyšší instance. (Jen výjimkou řeší tu kterou právní otázku v oboru sociálně pojišťovacím nejvyšší soud v Brně v rámci civilněprávního sporu.) Po dobu trvání utvořil v. p. s. stálou judikaturu v různých právních otázkách sociálně-pojišťovacích, nelze ale říci, že by byl utvořil vesměs judikaturu jednotnou a t. zv. ustálenou.

Stalo se a stává se, že v. p. s. vydává rozhodnutí o různých sporných otázkách, která si odporují. Stává se, že různé senáty a různí referenti v. p. s. zaujímají rozličné právní stanovisko v téže právní otázce.

To ovšem odpovídá povaze věci. Není ale záhodno, aby tato různost názorů se vyskytovala i v rozhodnutích soudu. Při zřízení vrchního pojišťovacího soudu jako nejvyšší instance v sociálně-pojišťovacích věcech podle shora uvedených zákonů bylo opomenuto vytvořiti určitý regulativ, určitý postup, aby byla znemožněna nejednotnost judikování.

Když právní řád zavedl nejvyšší stolici, tu jest nezbytně zapotřebí aby pro tento soud byly vydány směrnice po způsobu oněch, kterými jest upraven postup nejvyššího soudu v Brně nebo nejvyššího správního soudu v Praze, za účelem vytvoření jednotnosti judikatury. I když ale dosud nejsou takovéto směrnice nebo takováto pravidla pro vnitřní úřadování v. p. s. (jednací řád nemá o tom ustanovení), tu jest přece dána možnost i podle stávajících předpisů, aby presidium v. p. s. zařídilo z úřadu vše, aby jednotnost rozhodování byla zabezpečena a aby byla vytvořena judikatura, která zaručuje právní jistotu ve všech právních otázkách sociálně-pojišťovacích, tomuto soudu při rozhodování instanční cestou přikázaných (§§ 5, 16 vl. nař. čís. 213/28.) Bylo by nezbytně zapotřebí, aby se zavedla v první řadě u v. p. s. evidence rozhodnutí po způsobu repertoria nálezů nejvyššího soudu a aby byla zevedena jakási vědecká rozprava referentů společně s presidentem soudu v každém případě, kdy má býti vydáno rozhodnutí o sporné právní otázce, která již byla rozřešena před tím jiným způsobem než nyní senát o ní hodlá rozhodnouti. (Není třeba na to poukázati, že tento postup se musí díti v souladu s předpisy o senátech a usnášení se v senátech, jak v zákonech jsou stanoveny.)

Jako příklad o nejednotnosti judikování možno uvésti rozhodnutí k § 19 zákona čís. 26/29 sb.: rozh. ze dne 20./XI. 1934, čj. Cpo 280/34, naproti tomu rozh. ze dne 16./IX. 1936 čj. Cpo 721/35 a ze dne 25./VI. 1936 čj. Cpo 1682/35 a v důvodech se znovu odchylující rozh. ze dne 28./IV. 1937, čj. Cpo 1193/36. Jako hlavní příklad, který dal podnět k této úvaze, možno uvésti judikaturu k § 17, 2. zák. 26/29 sb. o otázce nároku na invalidní důchod při nestálé neschopnosti k výkonu povolání. Přesto, že zde běží o jednu z nejsporněiších právních otázek co se týče výkladu tohoto ustanovení, judikatura v. p. s. kolísá a v. p. s. dodnes nevydal rozhodnutí, které by tuto otázku (pro praksi nanejvýš důležitou) skutečně vědecky a právnicky přesvědčivě rozřešilo (rozh. č. j. Cpo 671/34, čj. Cpo 194/35, naproti tomu rozh. čj. Cpo 2503/36 a rozhodnutí, jehož čj. mi není známo, ve kterém se rozlišuje invalidita trvalá, dočasná a přechodná).

Kurt Wehle.